

ONLINE IZOBRAŽEVANJE

Na otroka osredotočena igralna terapija in filialna terapija

MAJ IN JUNIJ

Z mednarodno predavateljico
Mary Ortwein

Na otroka osredotočena igralna terapija

Na otroka osredotočena igralna terapija (Child Centered Play Therapy – CCPT) je terapevtski pristop, ki otrokom skozi igro pomaga izražati čustva in razvijati strategije soočanja s težavami. Temelji na načelih na osebo usmerjene terapije Carla Rogersa ter poudarja **nedirektiven, empatičen in sprejemajoč terapevtski odnos**, v katerem se otrok počuti varno, da lahko raziskuje svoje misli in občutke.

Pristop je utemeljen kot formalni terapevtski model, ki se uporablja po vsem svetu.

Glavno načelo na otroka osredotočene igralne terapije je **nedirektivni pristop**, ki otroku omogoča, da **sam vodi igro in potek terapevtskih srečanj**. Na ta način ima otrok svobodo, da se izraža na način, ki je zanj najbolj naraven. Pomembno je **brezpogojno pozitivno sprejemanje**, kjer terapevt ustvarja podporno in sprejemajoče okolje, ki krepi otrokovo samovrednotenje ter podpira njegovo čustveno dobrobit. Ob tem ima pomembno vlogo **empatija in refleksija**; pri čemer terapevt z zrcaljenjem in potrjevanjem otrokovega doživljanja pomaga otroku, da svoja čustva bolje prepozna, razume in jih postopoma predela. V središču celotnega procesa je **terapevtski odnos**.

V terapiji terapevt otroku ponudi različne igralne materiale, kot na primer likovne materiale, kocke in peskovnik, miniaturne figure in živalske figurice id. Otrok materiale, ki jih izbere za igro uporablja na način, ki mu je najbolj naraven. Terapevt pri tem otroka opazuje, z refleksijo spremlja njegovo doživljanje in mu nudi čustveno podporo. Sčasoma otrok skozi igro **začne izražati svoje notranje izkušnje**, bolje **razumeti lastna čustva** ter razvijati bolj **zdrave načine soočanja s težavami**.

Filialna terapija

Filialna terapija je oblika na otroka osredotočene igralne terapije, pri kateri strukturirana tedenska igralna srečanja z otrokom vodijo starši. Pristop **vklučuje starše kot glavne nosilce spremembe** v čustvenem in vedenjskem blagostanju njihovega otroka. Filialna terapija **starše opremi s posebnimi veščinami** za izvajanje terapevtskih igralnih srečanj pod vodstvom usposobljenega terapevta.

Temelji na prepričanju, da se starši lahko **naučijo potrebnih veščin**, da postanejo terapevtski nosilci spremembe v življenju svojih otrok. Filialno terapijo sta v šestdesetih letih razvila Bernard Guerney in Louise Guerney, kot odgovor na pomanjkanje strokovnjakov za delo z otroki. Danes pristop velja za enega najbolj raziskanih pristopov vključevanja staršev v terapijo otrok.

Terapija se običajno začne z **oceno družine** in **opazovanjem interakcij**. Terapevt nato starše nauči **osnovnih tehnik igralne terapije** in **spremlja njihovo delo z otrokom**. Sprva srečanja potekajo v terapevtskem okolju, kasneje pa doma, ob stalni podpori terapevta. V središču procesa je **odnos med staršem in otrokom**, saj so težave pogosto povezane z družinsko dinamiko. Pomemben del terapije sta **empatija, sprejemanje** in **empatično poslušanje**, ki staršem pomagajo bolje razumeti otrokova čustva, izražena skozi igro.

V filialni terapiji se starši naučijo osnovnih tehnik: **strukturiranja, empatičnega poslušanja, na otroka usmerjene domišljajske igre, postavljanja meja** ter **drugih starševskih veščin**. Starši pripravijo poseben prostor in čas za igro ter otroku omogočijo, da se z igračkami igra na način, ki ga sam izbere. S tem starši postopoma razvijejo večje razumevanje za otrokove potrebe, otrok pa skozi igro razvija sposobnost izražanja in uravnavanja čustev ter večjo čustveno odpornost.

Filialna terapija se izvaja **individualno** s posamično družino ali v **skupinah staršev**, kjer lahko starši poleg znanja dobijo tudi čustveno podporo.

Potek izobraževanja:

Izobraževanje poteka v dveh sklopih. Prvi del izobraževanja bo obravnaval na otroka osredotočeno igralno terapijo in bo potekal 7., 8. maja ter 14. in 15. maja. Drugi del izobraževanja, ki bo potekal 18., 19., 25., in 26. junija bo obravnaval fililano terapijo. Udeleženci bodo po prvem delu izobraževanja pristop na otroka osredotočeno igralno terapijo preizkusili v lastni praksi dela z otroki in mladostniki.

Na otroka osredotočena igralna terapija

Po koncu tega usposabljanja bodo udeleženci znali:

- **Prepoznati otroke za katere je primerna na otroka osredotočena igralna terapija.**
- **Opisati osem temeljnih načel** na otroka osredotočene igralne terapije.
- **Opisati kako uporabljati šest ključnih terapevtskih strategij** na otroka osredotočene igralne terapije: (1) sledenje otrokovemu zgledu (2) sledenje; (3) empatično odzivanje; (4) ravnanje z vprašanji in ukazi; (5) postavljanje in uveljavljanje meja; (6) delo znotraj igranja vlog.
- **Prepoznati kako se terapevtsko odzvati** na značilnosti, ki označujejo otrokov napredek skozi faze na otroka osredotočene igralne terapije: ogrevalna igra, agresivna igra, igra odvisnosti, igra obvladovanja oz. mojsterstva
- **Opisati kako vključiti na otroka osredotočeno igralno terapijo v celostno obravnavo** z različnimi diagnozami in konteksti, zlasti tistimi, ki so povezani s travmo.
- **Opisati objektivna in subjektivna merila** za merjenje otrokovega napredka v na otroka osredotočeni igralni terapiji.
- **Navesti kaj naredi na otroka osredotočeno igralno terapijo učinkovito.**

Program

1.dan - 7. maj

Uvod v na otoka osredotočeno igralno terapijo – predstavitev in video demonstracija

- Uvod v to delavnico: Pregled na otoka osredotočene igralne terapije ter vedenja in odzivov terapevtov
- Na otoka osredotočena igralna terapija: Zgodovina in teoretični temelji na otoka osredotočene igralne terapije (Načela Virginie M. Axline)
- Validacija raziskave

Predstavitveni video in razprava

Odmor

Veščine sledenja otrokovemu vodstvu: predstavitev, demonstracija in praksa

- Strukturiranje igre: metoda, demonstracija in praksa z udeleženci
- Tipična logistika: ustrezni klienti, dolžina, pogostost in trajanje terapevtskega srečanja
- Stili otrokove igre in faze igre
- Prepustitev vodenja otroku
- Začetek in konec terapevtskih srečanj
- Spremljanje in vaša vloga komentatorja ali pomočnika
- Osnove ravnanja z vprašanji in ukazi
- Demonstracija
- Vaja
- Obdelava vaje

2.dan - 8. maj

Veščine za empatično odzivanje: predstavitev, demonstracija in praksa

- Empatija v terapevtskih srečanjih: metoda, demonstracija in vaja z udeleženci
- Zakaj je empatija v na otoka osredotočeni igralni terapiji tako pomembna
- Izkusvena empatija in spretnost empatije
- Empatija v terapevtskih srečanjih: Več kot le povedano
- Vaja empatije v ogrevalni igri in agresivni igri: Demonstracija
- Vaja
- Obdelava vaje
- Napredno ravnanje z vprašanji, ukazi in željami
- Vaja
- Odmor

Veščine za postavljanje meja

- Postavljanje meja: Metoda, demonstracija in vaja z udeleženci
- Logika meja v terapevtskih srečanjih
- Ena od stvari, ki je ne morete storiti, je ...
- Demonstracija
- Vaja
- Obdelava vaje

Igrače in igranje vlog

- Igrače
  - Igranje vlog: Metode in demonstracija
- Vprašanja

3.dan - 14. maj

Vloge staršev v na otroka osredotočeni igralni terapiji v kontekstu obravnave – predstavitev in razprava

- Kdaj uporabiti, kdaj kombinirati, kdaj postaviti pod vprašaj, kdaj zaključiti
- Ali diagnoza naredi razliko?
- Ali zgodovina zlorabe, zanemarjanja ali druge travme vpliva na pristop?
- Na otroka osredotočena igralna terapija v posebnih situacijah: ADHD, travma, avtizem, trajajoča zloraba
- Kombiniranje na otroka osredotočene igralne terapije s na travmo osredotočeno kognitivno vedenjsko terapijo za otroke
- Kombiniranje na otroka osredotočene igralne terapije s treningom veščin in družinskim delom
- Oblikovanje načrta obravnave na otroka osredotočene igralne terapije in pisanje kliničnih zapiskov
- Spremljanje napredka
- Prehod na filialno terapijo

Odmor

Vloga staršev v na otroka osredotočeni igralni terapiji

- Predstavitev na otroka osredotočene igralne terapije strašem
- Ohranjanje vključenosti staršev, uravnoteženje zaupnosti ter deljenje skrbi in napredka
- Posnemanje temeljnih terapevtskih vedenj na otroka osredotočene igralne terapije v igri med posveti s starši
- Poučevanje starševskih strategij, ki posnemajo to, kar se je izkazalo kot učinkovito v igralni sobi
- Demonstracija

4.dan - 15.maj

Delo in igra skozi faze igre ter individualne znake

- Faza ogrevanja: vedenja, teme in težave, ki se pojavljajo
  - Kratka praktična vaja za udeležence
- Agresivna faza: vedenja, teme in težave, ki se pojavljajo
  - Kratka praktična vaja za udeležence
- Regresivna faza: vedenja, teme in težave, ki se pojavljajo
  - Kratka praktična vaja za udeležence
- Faza obvladovanja: vedenja, teme in težave, ki se pojavljajo
  - Kratka praktična vaja za udeležence
- Refleksija in obdelava vaj

Zadnja ura in pol usposabljanja bo namenjena potrebam udeležencev (vajam z veščinami pristopa, prilagoditvam terapevtskih srečanj za otroke z invalidnostjo, področju dela z družinami ali čemur koli, kar ustreza potrebam udeležencev.)

Možne teme:

- Razširitev pristopa pri delu z mladostniki
- Kaj je enako in kaj drugače pri delu s starejšimi otroki
- Kazalniki na otroka osredotočene igralne terapije pri otrocih starejših od 12 let
- Primerne igrače in dejavnosti za starejše otroke

Pregled in zaključek:

- Zaključek: Kazalniki in težave
- Povzetek: Moč igre z empatičnim soigralcem
- Učni načrt: vaja s seboj in vrstniki
- Možnosti supervizije
- Vprašanja in evalvacije

Filialna družinska terapija

Cilji delavnice:

Po zaključku te delavnice bodo udeleženci lahko:

1. Našteli **pet glavnih terapevtskih ciljev** filialne družinske terapije
2. **Opisali kako izbrati ustrezne starše in otroke** za vključitev v filialno družinsko terapijo
3. **Prepoznali pet faz in aktivnosti procesa** usposabljanja staršev v filialni terapiji.
4. **Predstavili staršem filialno družinsko terapijo.**
5. **Poučili starše o temeljnih veščinah na otroka** osredotočene igralne terapije
6. **Opisali štiri stopenjski proces podajanja povratnih informacij staršem**, ki se uporablja pri superviziji staršev med njihovimi igralnimi srečanji z lastnimi otroki.
7. **Razpravljali o 4-stopenjski hierarhiji nadzornih vprašanj**, ki se uporabljajo za določanje prednostnega reda pri podajanju povratnih informacij staršem po demonstracijskih igralnih srečanjih.
8. **Prepoznali tri glavna področja o katerih je treba govoriti s starši** pri pripravi na domača igralna srečanja.
9. **Primerjali podobnosti in razlike med individualnimi družinskimi, majhnimi in velikimi skupinami** filialne terapije
10. **Uporabiti vprašanja staršev in njihove povratne informacije**, da jim pomagamo posplošiti oziroma prenesti starševske strategije, ki so se jih naučili v filialni družinski terapiji v vsakdanje starševstvo.

Program

1.dan - 18.junij

·Pregled in uvod

- Uvod v filialno terapijo: zgodovina, pregled in učinkovitost
- Video Erica Hacha: Kaj opazite, da je enako? Kaj je drugače?
- Temeljna načela, spretnosti in stališča v procesu filialne terapije
- Axlinina načela za starše
- Faze in struktura filialne terapije
- Pet faz
- Skupinsko, individualno ali kombinirano delo

1. faza: Začetek filialnega dela s starši

- Ali je filialna terapija v tem trenutku primerna za tega otroka in tega starša?
- Postopki ob začetku ali prehodu: uvodni intervju
- Vprašalnik o otrokovem vedenju (Child Behavior Checklist)
- Pomoč staršem pri prepoznavanju prednosti filialne terapije
- 1.del Louisinega videa
- Vaja
- Demonstracija igralne terapije in refleksija (obdelava)
- Odzivanje na začetne skrbi staršev
- Vaja

2.dan - 19.junij

2. faza: Učenje temeljnih veščin igralne terapije za starše

- Kako sistematično poučevati veščine: predstavitev, poučevanje, demonstracija, vaja
- Poučevanje veščin v skupini
- Poučevanje veščin v individualnih srečanjih
- Učenje staršev kako strukturirati igralna srečanja in slediti otrokovemu vodstvu
- Vaja
- Učenje staršev sledenja otrokovi igri, poimenovanja čustev in želja ter odzivanja na vprašanja in ukaze
- Vaja
- Učenje staršev postavljanja in doslednega uveljavljanja meja
- Vaja
- Pomoč staršem, da se sprostijo in uživajo v igralnih srečanjih
- Pogosta supervizijska vprašanja in izzivi v začetnih igralnih srečanjih
- Supervizija začetne prakse: Louisin video – 2. del

3.dan - 25.junij

Tretja faza: Umetnost mentorstva staršev, ko postanejo igralni terapevti

- Dajanje povratnih informacij in mentorstvo, ko starši pridobivajo veščine
- Uporaba praks igre, osredotočene na otroka pri superviziji: sledenje starševskemu vodstvu, izkazovanje empatije, skupno reševanje problemov
- Odnajanje veščin domov: igrače, sorojenci, kje in kdaj
- Vaja z listi za povratne informacije za nekatere pogoste težave
- Praktična demonstracija
- Vaja
- Kako boste nadzirali? Kako boste dajali povratne informacije?
- Pogoste težave s katerimi se starši srečujejo pri domačih igralnih srečanjih
- Pogovori za pomoč staršem pri posploševanju iz igre v vsakdanje življenje

Četrta faza: Pomoč staršem pri posploševanju veščin

- Načela posploševanja in vzdrževanja
- Guerneyjev kontinuum starševskih strategij
- Filialni model za individualno in skupinsko poučevanje

4.dan - 26.junij

Pomoč staršem pri posploševanju veščin in nadaljnjem gradnji odnosov

- Starši so odlični pri strukturiranju, vendar se težko spopadajo s sledenjem otrokovemu zgledu in empatijo
- Starši so odlični pri empatiji in sledenju otrokovemu zgledu, vendar se težko spopadajo z omejitvami
- Sorodne starševske veščine, ki niso v filialni terapiji: sporočila staršev, strukturiranje, okrepitev
- Skupinsko in individualno izboljšanje posploševanja
- Nenehni posebni časi za družino

Peta faza: Prekinitev

- Znaki, da je filialna terapija končana
- Prekinitev filialne terapije na sredini
- Kako bo filialna terapija delovala v vaši praksi?

Posebne teme

Zadnje srečanje drugega dela izobraževanja bo vključevalo **temo, ki bo posebej zanimiva za udeležence usposabljanja**. Nekatere možne teme so lahko: delo z ločenimi starši, vključevanje starejših bratov in sester ali starih staršev v filialno terapijo, delo s starši, ki imajo težave z duševnim zdravjem, delo v okviru sodno odrejene terapije itd. O posebni temi se bodo udeleženci odločili drugi dan usposabljanja.

Datumi izobraževanja

- **četrtek 7. maj** od 16.30 do 20.00 ure
- **petek 8. maj** od 16.30 do 20.00 ure
- **četrtek 14. maj** od 16.30 do 20.00 ure
- **petek 15. maj** od 16.30 do 20.00 ure

- **četrtek 18. junij** od 16.30 do 20.00 ure
- **petek 19. junij** od 16.30 do 20.00 ure
- **četrtek 25. junij** od 16.30 do 20.00 ure
- **petek 26. junij** od 16.30 do 20.00 ure

Kotizacija: 480 €

(Možnost plačila preko delodajalca)

Izobraževanje bo potekalo v angleškem jeziku s slovenskim prevodom. Izobraževanje bo potekalo online.

Udeleženci prejmejo: gradivo ter potrdilo o udeležbi na izobraževanju

Izobraževanje je namenjeno:

psihoterapevtom, psihologom, šolskim svetovalnim delavcem, socialnim delavcem, inkluzivnim pedagogom, specialnim pedagogom, defektologom in drugim strokovnjakom sorodnih smeri na področja dela z otroki, mladostniki in družinami

O predavateljici Mary Ortwein

Mary Ortwein, mednarodna predavateljica, licencirana zakonska in družinska terapevtka/supervizorka, certificirana igralna terapevtka/supervizorka, certificirana filialna terapevtka/supervizorka, članica združenja za zakonsko in družinsko terapijo (AAMFT), direktorica centra IDEALS for Professionals, soavtorica serije gradiv (skupaj z dr. Bernardom Guerneyjem) za izobraževanje o odnosih med katerimi so: Mastering the Mysteries of Love, Love's Cradle, Ready for Love, Mastering the Mysteries of Stepfamilies, Mastering the Mysteries of Sacramental Love, Happy Hometown Marriage Education Kit in Mastering the Magic of Play.

Mary Ortwein, MS, LMFT ima petintrideset let izkušenj z izvajanjem in poučevanjem na področju na otroka osredotočene igralne terapije (Child-Centered Play Therapy) in filialne terapije v Združenih državah Amerike. V mladosti je bila učiteljica na osnovni šoli. Ko so njeni otroci začeli obiskovati šolo, se je izobrazila za zakonsko in družinsko terapevtko.

Na otroka osredotočeno igralno terapijo (CCPT) in filialno terapijo je najprej spoznala pri dveh študentih Bernarda in Louise Guerney. Zakonca Guerney sta razvila filialno terapijo na osnovi na otroka osredotočene igralne terapije (Child Centered Play Therapy) in terapije za izboljšanje odnosov (Relationship Enhancement Therapy), ko sta delovala kot profesorja na Pennsylvania State University v ZDA. Kasneje je Mary kot terapevtka, supervizorka in predavateljica delala pod supervizijo Louise Guerney. Trenutno skupaj z Louise (ki je danes stara 97 let) sodeluje pri prenovi njene knjige za starše Parenting: A Skilled Approach. Mary je tudi avtorica knjige za starše o terapiji skozi igro Mastering the Mystery of Play ter več delovnih zvezkov za pare, namenjenih izboljševanju odnosov.

Mary je skozi leta sodelovala z več organizacijami, ki delujejo na področju podpore priseljencem. Njena knjiga Relationship Enhancement for Refugees and Immigrants je prevedena v 17 jezikov. Čeprav je uradno že upokojena, še vedno dvakrat tedensko prostovoljno dela kot terapevtka v Centro de San Juan Diego v Lexingtonu v zvezni državi Kentucky. Prav tako razvija učne programe za priseljske družine v okviru organizacije Global Refuge v Baltimoru (Maryland) in Alexandrii (Virginia). Preko National Institute of Relationship Enhancement je izvajala supervizijo na področju na otroka osredotočene igralne terapije za terapevte v Ukrajini, na Portugalskem, Haitiju in Jamajki. Veseli se srečanja z udeleženci te delavnice in sodelovanja z njimi.

Prijave in vprašanja

E-pošta: info@varuhotroskihsrc.com

Tel: 069/606 773

Več informacij na
facebook strani

Varuh otroških src ali spletni strani
www.varuhotroskihsrc.com